

2026/2(37)
ЕРЕВАН

АМБЕРД БЮЛЛЕТЕНЬ

ԱՄԲԵՐԴ
ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ

AMBERD
BULLETIN

«Амберд» бюллетень издается по решению Ученого совета АГЭУ
«Ամբերդ» տեղեկագիրը հրատարակվում է
ՀՊՏՀ գիտական խորհրդի որոշմամբ
The «Amberd» Bulletin is published by the decision of ASUE Scientific Council

ГЛАВНЫЙ РЕДАКТОР
РЕДАКЦИОННАЯ КОЛЛЕГИЯ

Давид АХВЕРДЯН (проректор по науке АГЭУ)

Элянора МАТЕВОСЯН (директор исследовательского центра «Амберд» АГЭУ), Вардан АТОЯН (руководитель Центра социальных и поведенческих исследований АГЭУ), Самвел АВETИСЯН (старший эксперт исследовательского центра «Амберд» АГЭУ), Ашот МАРКОСЯН (старший эксперт исследовательского центра «Амберд» АГЭУ), Тигран МАРТИРОСЯН (начальник отдела науки АГЭУ), Татул МКРТЧЯН (заведующий кафедрой прикладной экономики АГЭУ), Григор НАЗАРЯН (декан экономического факультета АГЭУ), Армен КТОЯН (член правления Центрального банка Республики Армения), Амазасп ГАЛСТЯН (старший эксперт исследовательского центра «Амберд» АГЭУ), Сатеник АЛАВЕРДЯН (редактор издательства «Тнтесает», АГЭУ)

Наира ХЧЕЯН (руководитель издательства «Тнтесает», АГЭУ)

ОТВЕТСТВЕННЫЙ
СЕКРЕТАРЬ

Դավիթ ՀԱԽՎԵՐԴՅԱՆ (ՀՊՏՀ գիտության գծով պրոռեկտոր)

ԳԼԽԱՎՈՐ ԽԱՐԱԳԻՐ
ԽԱՐԱԳՐԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

Էլյանորա ՄԱԹԵՎՈՍՅԱՆ («Ամբերդ» հետազոտական կենտրոնի տնօրեն), Վարդան ԱԹՈՅԱՆ (ՀՊՏՀ սոցիալական և վարքաբանական հետազոտությունների կենտրոնի ղեկավար), Սամվել ԱՎԵՏԻՍՅԱՆ («Ամբերդ» հետազոտական կենտրոնի ավագ փորձագետ), Աշոտ ՄԱՐԿՈՍՅԱՆ («Ամբերդ» հետազոտական կենտրոնի ավագ փորձագետ), Տիգրան ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ (ՀՊՏՀ գիտության բաժնի պետ), Թաթուլ ՄԿՐՏՉՅԱՆ (ՀՊՏՀ կիրառական տնտեսագիտության ամբիոնի վարիչ), Գրիգոր ՆԱԶԱՐՅԱՆ (ՀՊՏՀ տնտեսագիտության ֆակուլտետի ղեկան), Արմեն ՔԹՈՅԱՆ (ՀՀ կենտրոնական բանկի խորհրդի անդամ), Համազասպ ԳԱԼՍՏՅԱՆ («Ամբերդ» հետազոտական կենտրոնի ավագ փորձագետ), Սաթենիկ ԱԼԱՎԵՐԴՅԱՆ (ՀՊՏՀ «Տնտեսագետ» հրատարակչության խմբագիր)

ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ
ՔԱՐՏՈՒՂԱՐ

Նաիրա ԽՉԵՅԱՆ (ՀՊՏՀ «Տնտեսագետ» հրատարակչության ղեկավար)

EDITOR-IN-CHIEF
EDITORIAL BOARD

Davit HAKHVERDYAN (Vice Rector for Science, ASUE)

Elyanora MATEVOSYAN (Director, «Amberd» Research Center of ASUE), Vardan ATOYAN (Head of the Center for Social and Behavioral Research at ASUE), Samvel AVETISYAN (Senior Expert, «Amberd» Research Center of ASUE), Ashot MARKOSYAN (Senior Expert, Amberd Research Center of ASUE), Tigran MARTIROSYAN (Head of Science Department of ASUE), Tatul MKRTCHYAN (Chair of the Department of Applied Economics of ASUE), Grigor NAZARYAN (Dean of the Faculty of Economics of ASUE), Armen KTOYAN (Board Member of the Central Bank of the Republic of Armenia), Hamazasp GALSTYAN (Senior Expert, «Amberd» Research Center, ASUE), Satenik ALAVERDYAN (Editor, «Tntesaget» Publishing House, ASUE)

Naira KHCHEYAN (Head of «Tntesaget» Publishing House, ASUE)

EXECUTIVE

«Амберд» бюллетень, «Ամբերդ» տեղեկագիր, «Amberd» Bulletin, 2026
Издательство АГЭУ «Тнтесает», ՀՊՏՀ «Տնտեսագետ» հրատարակչություն,
ASUE Publishing House «Tntesaget», 2026

ДЕМОГРАФИЯ . ԺՈՂՈՎՐԴԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ . DEMOGRAPHY

Ани ХАЧАТРЯН

5

Что показывают прогнозы: демографическое будущее мира до 2100 года

Անի ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ. Ինչ են կանխատեսում թվերը.
աշխարհի ժողովրդագրական ապագան մինչև 2100 թվականը

Ani KHACHATRYAN: What the Numbers Foresee: The World's Demographic Future Until 2100

ОКРУЖАЮЩАЯ СРЕДА И ИЗМЕНЕНИЕ КЛИМАТА . ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐ ԵՎ ԿԼԻՄԱՅԻ
ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆ . ENVIRONMENT AND CLIMATE CHANGE

Алик ТОРОСЯН

13

Проблема сокращения водных ресурсов в Армении.
Часть 3. Управление водными ресурсами

Ալիկ ԹՐՈՍՅԱՆ. Զրային ռեսուրսների նվազման հիմնախնդիրը Հայաստանում:
Մաս 3. Զրային ռեսուրսների կառավարում
Alik TOROSYAN: The Problem of Water Resource Depletion in Armenia:
Part 2 – Water Resource Management

РЫНКИ И КОНКУРЕНЦИЯ . ՇՈՒՎԱՆԵՐ ԵՎ ՄՐՋԱԿՅՈՒԹՅՈՒՆ . MARKETS AND COMPETITION

Самвел АВЕТИСЯН, Ашот АВЕТИСЯН

22

Импорт казахстанского зерна в Республику Армения:
экономико-логистический анализ

Սամվել ԱՎԵՏԻՍՅԱՆ, Աշոտ ԱՎԵՏԻՍՅԱՆ. Ղազախական հացահատիկի ներմուծումը
Հայաստանի Հանրապետություն. տնտեսական և լոգիստիկ վերլուծություն
Samvel AVETISYAN, Ashot AVETISYAN: Import of Kazakh Grain to The Republic of Armenia:
Economic and Logistic Analysis

ОБРАЗОВАНИЕ, ИННОВАЦИИ, ЗНАНИЯ .
ԿՐԹՈՒԹՅՈՒՆ, ՆՈՐԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ, ԳԻՏԵԼԻՔ . EDUCATION, INNOVATION, KNOWLEDGE

Гаяне ТОВМАСЯН

32

Теория поколений и туризм: как меняются ценности и
формируются новые тренды

Գայանե ԹՈՎՄԱՅԱՆ. Սերունդների տեսությունը և զբոսաշրջությունը.
ինչպե՞ս են փոփոխվում արժեքները և ձևավորվում նոր միտումներ
Gayane TOVMASYAN: Generational Theory and Tourism: How Values are Changing and
New Trends are Forming

Тереза ШАГРИМАНЯН

39

Текстильная индустрия в космосе: от фантастики к науке

Թերեզա ՇԱՀՐԻՄԱՆՅԱՆ. Տեքստիլի արդյունաբերություն տիեզերքում՝
ֆանտաստիկայից դեպի գիտություն
Tereza SHAHRIMANYAN: Space Textile Industry: From Science Fiction to Science

ФИНАНСОВАЯ СИСТЕМА . ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳ . FINANCIAL SYSTEM

Гор АРУТЮНЯН

51

Что такое CRM и как разработать эффективную CRM-стратегию в банковской системе Армении?

Գոր ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ. Ինչ է CRM-ը, և ինչպե՞ս մշակել արդյունավետ CRM ռազմավարություն ՀՀ բանկային համակարգում

Gor HARUTYUNYAN: What is Crm and How Can an Effective Crm Strategy be Developed in the Armenian Banking System?

АРМЕНИЯ И МИР . ՀԱՅԱՍՏԱՆ ԵՎ ԱՇԽԱՐՀ . ARMENIA AND THE WORLD

Агаси ТАВАДЯН

59

Между интеграцией и турбулентностью: экономика Армении в ЕАЭС после золотого бума

Աղասի ԹԱՎԱԴՅԱՆ. Ինտեգրման և անկայունության միջև. Հայաստանի տնտեսությունը ԵԱՏՄ-ում՝ ոսկու բումից հետո

Aghasi TAVADYAN: Between Integration and Turbulence: Armenia's Economy in the EAEU After the Golden Boom

Рузанна ТАДЕВОСЯН

67

Внешняя торговля Ирана и Беларуси в контексте соглашений о свободной торговле между Ираном и ЕАЭС

Ռուզաննա ԹԱՂԵՎՈՍՅԱՆ. Իրան-Բելառուս արտաքին առևտուրը՝ Իրան-ԵԱՏՄ ազատ առևտրի համաձայնագրերի համատեքստում

Ruzanna TADEVOSYAN: Iran–Belarus Foreign Trade in the Context of the Iran–Eaeu Free Trade Agreement

Шушан МОВСИСЯН

74

Возможности и ограничения Армении на едином рынке услуг ЕАЭС

Շուշան ՄՈՎՍԻՍՅԱՆ. Հայաստանի հնարավորությունները և սահմանափակումները ԵԱՏՄ ծառայությունների միասնական շուկայում

Shushan MOVSISYAN: Opportunities and Constraints for Armenia in the EAEU Single Market for Services

НЕПРЕДСКАЗУЕМАЯ ЭКОНОМИКА . ԱՆԿԱՆԻՍԵՄԵԼԻ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ . UNPREDICTABLE ECONOMY

Анна ПАХЛЯН

80

Тень вместо партнера: как «компании-призраки» исчезают вместе с деньгами

Աննա ՓԱԽԼՅԱՆ. Ստվեր՝ գործընկերոջ փոխարեն. ինչպե՞ս են «ուրվական ընկերություններն» անհետանում գումարների հետ միասին

Anna PAKHLYAN: A Shadow Instead of a Partner: How "Ghost Companies" Disappear, Along with Money